

ВИЗИТКА

Инж. Жоро Костов е роден на 4 април 1957 г. в град Пещера. Средно образование завършва през 1976 г. в Техникум по електротехника – гр. Пловдив. През 1981 завършва ВМЕИ „Ленин“ – София, със специалност „Топло- и ядрена енергетика“. От 1981 до 1996 година работи като енергетик в „Топлофикация Пловдив-север“. През 1997 г. става управител на фирма „Хелиодом – Жоро Костов“, а след това на „Хелиодом“ ЕООД с предмет на дейност проучване, проектиране и монтаж на отоплителни, вентилационни и климатични инсталации, топлопроводи и абонатни станции, консултации, обследване и проектиране по част енергийна ефективност. Като проектант разработва над 600 обекта на територията на град Пловдив и страната. Член е на Управителния съвет и председател на комисия „Нормативна уредба“ в Камарата на инсталаторите в България.

Основен недостатък на нашето законодателство е възможността за двустранно тълкуване на текстовете

– Инж. Костов, кои са основните проблеми на инсталаторите, набелязани на провела се наскоро годишна среща на КИБ?

– По време на традиционната годишна среща на инсталаторите, провела се под мотото „Инсталациите – път за енергийна ефективност 2015-2020 г.“, бяха разисквани теми за повишаващото се значение на енергопотребителните инсталации в сградния сектор, за комфорта на обитаемата среда и разходите за енергия, както и за ролята на браншовата организация за издигане статута на бранша. За пореден път изтъкнахме, че е важно да се разяснява в общественото пространство, че енергийната ефективност не е само дограма и стиропор и е необходимо внедряването на новите интелигентни технически решения в строителството на сградни инсталации. В това направление са необходими стъпки както в отделните етапи на инвестиционния процес – проектиране, надзор, строителство, въвеждане в експлоатация, така и в процеса на експлоатация. Основно значение в изпълнението на такава задача има усъвършенстването на нормативната уредба по такъв начин, че написаните правила да бъдат ясни, прости, недвусмислени и да водят отделните участници в процеса към правилните решения. Основен недостатък на нашата нормативна уредба е възможността за двустранно тълкуване на текстовете и правото на администрацията да налага своето тълкуване. Друг задържащ фактор е, че и там, където има ясно разписани разпоредби – те не се спазват. Един конкретен пример за това е как действа (или по-точно не действа) чл.15 от Закона за енергийна ефективност (в новия ЗЕЕ това е чл. 31). Съгласно алинея 2 на

този член всеки инвестиционен проект за нова сграда трябва да е съобразен с техническата, екологичната и икономическата осъществимост на алтернативни инсталации и системи за оползотворяване на енергия. Това означава, че за обекти, в чиито проекти не са разработени тези части, не следва да се издава разрешение за строеж. На практика ние сме свидетели как се строят сгради без проекти по част ОВК и как само месец след въвеждането им в експлоатация по фасадите им кацат безразборно климатици с капещи по тротоарите „чучури“ за конденз. В новата Наредба № 7 за енергийна ефективност (публикувана през април 2015 г.) тази част е вписана в изискванията към инвестиционните проекти и следва да очакваме общините да се съобразяват с това. Тези положителни промени в нормативната уредба показват, че е възможен и приложим такъв подход на плавно усъвършенстване – стъпка по стъпка, без революционни сътресения. В тази насока са и нашите усилия за принос за положителен напредък в нормативната база.

– По време на форума отпразнувахте и юбилей – 20 години от създаването на Камарата. За този немалък период на съществуване кои бяха най-големите успехи, които постигна организацията?

– Самото съществуване на организацията през този период е успех. Това е доброволна организация, която е възникнала самостоятелно. Членството в нея не е принудително по силата на закон, не носи преки ползи и преимущества за своите членове. Не води до елиминиране от пазара на тези, които са извън организацията. Усилията ни са насочени към създаване на саморегулация в бранша, спазване на правила и взаимопомощ. В първите години от съществуването си Камарата, благодарение на помощта от сродните браншови съюзи в Германия, помогна още при първите стъпки на проходащите ни фирми, да бъдат възприети и наложени новите технически решения в областта на отоплителната и климатична техника. Повечето от нашите членове използват създадения от Камарата обучителен център за повишаване квалификацията на своите кадри. Участието ни в съвместни проекти с европейски партньори позволи Камарата на инсталаторите в България да влезе в ползрението на браншовите съюзи в европейските страни и да бъдем приети в такава авторитетна организация като GCI UICP. Като успех можем да отчетем тясното сътрудничество с държавни институции като АУЕР, МРРБ, Агенцията за държавен технически надзор и др. Участвали сме като експерти в работни комисии при промяна в нормативни актове. Някои от нашите предложения са приети и въведени.

– Как стигнахте до идеята за създаване на професионален регистър на фирмите в бранша?

– Тази идея е естествено следствие на усилията ни за саморегулация в бранша. Тя не е насочена срещу съществуването на другите регистри на фирмите от строителния сектор, а цели улесняване на инвеститори, възложители, главни изпълнители и други клиенти в търсене на изпълнители на инсталации, които да отговарят на обективни критерии за коректност, професионализъм и квалификация. Отговаряйки на тези критерии, фирмите, вписани в регистъра, гарантират, че не са част от сивия сектор и са полезни за своите клиенти и обществото.

– Доскоро нямаше достатъчно информация в какво точно ще се изразява Националната програма за енергийно обновяване на сградния фонд. След като тя стартира, някой от правителството даде ли ви по-голяма яснота за дейностите, които ще се изпълняват по нея?

– Усилията за повишаване енергийната ефективност на съществуващите жилищни сгради не са отскоро. И в предишните години и програмни периоди имаше програми за енергийна ефективност, които осигуряваха частично финансиране на мерки по т.нар. саниране. След като те не успяха да постигнат ефект, беше приета Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, която предвижда цялостно финансиране на мерките за енергоспестяване. Проблемите произтичат от особеностите на т.нар. етажна собственост, която предполага колективни действия, а те най-трудно се организират. За повечето собственици на жилища в нашия сграден фонд не е ясно, че индивидуална собственост са едва ли не само вратите, прозорците и уредите в жилището, всичко останало – фасадни стени, подове, тавани, колони, трегери, сградни инсталации, са колективна собственост и изискват колективни грижи при ползване и поддръжка. Необходима е по-широка разяснителна дейност. По-голямата част от хората не знаят, че като собственици имат конкретното задължение да възложат изготвянето на технически паспорти на собствените сгради. Това включва и извършването на конструктивно и енергийно обследване. Сроковете за изпълнение на тези задължения на няколко пъти се удължават, но ще дойде време, в което наистина трябва да се изпълнят. В противен случай ще се налагат санкции. Програмата за енергийно обновяване е една възможност това задължение да бъде изпълнено без никакви финасови разходи от страна на домакинствата. Отделен е въпросът за икономическите изгоди, които ще получат от намаляване на енергийните разходи. В проведената тази година среща на инсталаторите участие взеха и заместник-министърът на МРРБ Николай Нанков и Десислава Йорданова, съветник на министъра на регионалното развитие и благоустройството. Изнесена беше допълнителна информация и получихме отговори на зададените въпроси.

– Какви клопки крие програмата за енергийна ефективност за хората и за

специалистите? Има ли опасност да не бъдат изготвени качествени проекти и санирането да се реализира само проформа?

– В момента не може да се каже, че програмата за енергийна ефективност крие клопки. Разбира се, има доста неизяснени моменти и детайли, които явно ще се решават в движение. Винаги има опасност да бъдат изготвени формални обследвания, некачествени проекти и да се стигне до лошо изпълнение. Още повече след последната промяна в Закона за енергийна ефективност, която дава възможност на хора със средно образование да извършват енергийни обследвания. Получава се така, че човек със средно техническо образование, завършил едномесечен курс, ще може да извършва оценка за съответствие (разбирайте качествен технически контрол) на проект, изготвен от проектант с пълна проектантска правоспособност. Това е един пример, че с малки стъпки може да се постигат не само положителни промени в нормативната база, но и отрицателни. Разбира се, висшето образование само по себе си не е гаранция за високо качество на обследванията и проектите. Необходимо е системата на контрол в отделните етапи на инвестиционния процес да елиминира повтарянето на вече допускани и известни грешки. Това ни амбицира да дадем своя принос в тази насока.

[Вижте статията във в. Строителство и имоти](#)